

Gedwongen opname en gedwongen verblijf in de Adolescentenkliniek

De Wet Bijzondere opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ) maakt het mogelijk personen die een gevaar vormen voor zichzelf of hun omgeving, gedwongen op te nemen.

In de BOPZ wordt ook de rechtspositie geregeld van deze personen. In deze brochure geven wij jou informatie over de gevolgen die de gedwongen opname voor jou heeft en over jouw rechtsbescherming. Deze brochure is met name bedoeld voor jongeren die gedwongen zijn opgenomen in de Adolescentenkliniek van de afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie van het Erasmus MC. Daarnaast is deze brochure ook bestemd voor de naaste relaties van jou zoals de bevoegde vertegenwoordiger, ouders en/of andere naaste familie. Wanneer je naar aanleiding van deze brochure nog vragen hebt, kun je deze altijd stellen aan de behandelend arts of aan de begeleiding op de afdeling.

Gedwongen opname en gedwongen verblijf

Een gedwongen opname is een beperking van de vrijheidsrechten die iedereen in Nederland heeft. Dat kan niet zomaar. Daarvoor moet een reden zijn die in een wet is beschreven.

De redenen die hebben geleid tot jouw gedwongen opname volgen uit de wet BOPZ. Er moet sprake zijn van een psychische stoornis waardoor je gevaar veroorzaakt voor jezelf of voor anderen. Bovendien moet het gevaar niet door personen of instellingen buiten het ziekenhuis kunnen worden afgewend. Je kunt alleen gedwongen worden opgenomen als er sprake is van bovenstaande redenen en je zelf niet vrijwillig wilt worden opgenomen. Voor wie jonger is dan 16 jaar, is een gedwongen opname ook nodig als de ouders /verzorgers of bevoegde vertegenwoordiger tegen opname in een psychiatrisch ziekenhuis zijn of als de ouders/verzorgers hierover van mening verschillen, ook al wil de jongere zelf wel worden opgenomen.

Voor jouw gedwongen opname en verblijf in een psychiatrisch ziekenhuis is een rechterlijke machtiging vereist. Voordat de rechter zo'n machtiging geeft beoordeelt hij zelf of er sprake is van bovenstaande redenen. Daartoe hoort hij altijd degene voor wie een machtiging wordt aangevraagd en laat hij zich voorlichten door mensen uit diens omgeving. Deze eis verzekert jou ervan dat de beslissing tot gedwongen opname zorgvuldig wordt overwogen en genomen. In spoedeisende gevallen kan de burgemeester beslissen tot een inbewaringstelling (IBS). In alle gevallen dient er een geneeskundige verklaring te zijn waarin de stoornis en het daardoor veroorzaakte gevaar is beschreven.

De rechterlijke machtiging

Een rechterlijke machtiging is een beschikking (= een schriftelijke beslissing) van de rechter waarin hij de Officier van Justitie (OvJ) machtigt een persoon tegen zijn wil te laten op-nemen of verblijven in een psychiatrisch ziekenhuis.

Deze gedwongen opname maakt het mogelijk het gevaar dat door de psychische stoornis wordt veroorzaakt en niet buiten het ziekenhuis kan worden afgewend, in het psychiatrisch ziekenhuis af te wenden. Daarvoor staan het ziekenhuis een aantal mogelijkheden ter beschikking die wij verder in deze brochure behandelen.

Verschillende vormen rechterlijke machtiging

Er bestaan drie vormen van een rechterlijke machtiging.

- De voorlopige machtiging. Dit is een machtiging waarmee iemand gedwongen kan worden opgenomen of verblijven als die persoon nog geen machtiging heeft of als vervolg op een IBS. Een voorlopige machtiging is maximaal zes maanden geldig.
- De machtiging tot voortgezet verblijf. Dit is een machtiging die de rechter aansluitend aan de voorlopige machtiging afgeeft als de psychische stoornis van patiënt nog niet zover is verbeterd dat het gevaar is verdwenen of buiten het ziekenhuis kan worden afgewend. De machtiging voortgezet verblijf heeft in de regel een maximale geldigheidsduur van een jaar. In de BOPZ staan enkele uitzonderingen beschreven waardoor de machtiging voortgezet verblijf een langere geldigheidsduur kan hebben.
- De machtiging op eigen verzoek. Dit is een machtiging die de rechter afgeeft op verzoek van de patiënt zelf. Deze vorm komt met name voor bij drugsverslaafden die willen afkicken en weten dat ze in de afkickfase niet vrijwillig zullen blijven. De machtiging op eigen verzoek heeft een maximale geldigheidsduur van een jaar.

Procedure

De rechter geeft niet zomaar een machtiging af. Dat gaat volgens een wettelijk vastgestelde procedure. In de regel moet er eerst een verzoek om een machtiging worden ingediend bij de OvJ door een daartoe bevoegde verzoeker.

Bevoegde verzoekers zijn:

- ouders en verdere familieleden in rechte lijn (grootouders) en in de zijlijn tot en met de tweede graad (broers en zussen)
- curator, mentor, voogd. In de praktijk is er niet altijd sprake van een bevoegde verzoeker, zeker niet als de patiënt al in het ziekenhuis is opgenomen. In dat geval kan de OvJ zelf als verzoeker optreden. Bij een verzoek voor een rechterlijke machtiging moet altijd een geneeskundige verklaring gevoegd zijn. Deze verklaring moet opgesteld zijn door een psychiater die kort daarvoor de patiënt heeft onderzocht. Deze psychiater mag niet bij de behandeling betrokken zijn.

Als de patiënt al in het ziekenhuis verblijft, moet de verklaring worden ondertekend door de geneesheer-directeur in het kader van de wet BOPZ of diens plaatsvervanger. In de regel is dat niet de directeur van het ziekenhuis maar de psychiater die verantwoordelijk is voor de zorg en de algemene zaken op geneeskundig gebied in de kliniek. Uit deze verklaring moet blijken dat de persoon voor wie de machtiging wordt aangevraagd een psychische stoornis heeft en gevaar veroorzaakt dat uit die psychische stoornis voortkomt. De psychiater overlegt vooraf zo mogelijk met de huisarts en de psychiater waarbij de patiënt in behandeling was. Het verzoek en de geneeskundige verklaring gaan naar de OvJ. Deze vordert de machtiging bij de rechter. De rechter moet de patiënt horen tenzij hij vaststelt dat de patiënt daartoe niet bereid is. Als de rechter jou nog niet heeft gehoord dan zal hij jou vergezeld van de griffier in het ziekenhuis bezoeken. De rechter geeft ook opdracht jou een raadsman toe te voegen tenzij je dat niet wilt. Deze raadsman staat jou bij in het behartigen van jouw juridische belangen. De raadsman is bijvoorbeeld, als je dit wenst, aanwezig wanneer de rechter jou bezoekt en let er op dat de juiste procedure wordt gevolgd. De rechter laat zich verder zo mogelijk informeren door jouw naaste relaties en jouw eventuele bevoegde vertegenwoordiger. Ook kan de rechter een onderzoek door deskundigen bevelen en getuigen oproepen en hen om informatie vragen. Als je daarbij niet aanwezig bent zal de rechter jou de zakelijke inhoud van de informatie mededelen. Je krijgt dan de gelegenheid jouw mening te geven. Je kunt dat ook aan jouw raadsman overlaten. De rechter beslist in elk geval binnen drie weken nadat de OvJ de vordering heeft ingediend of hij de machtiging zal verlenen. Je krijgt een afschrift van de beschikking.

Ook jouw raadsman, jouw bevoegde vertegenwoordiger en de OvJ krijgen een kopie en, als je minderjarig bent, als regel ook jouw ouders/verzorgers. Je kunt niet in beroep gaan tegen de uitspraak van de rechter. Als het gevaar tegen de tijd dat de voorlopige machtiging is afgelopen nog niet geweken is, moet er een machtiging voortgezet verblijf worden aangevraagd.

De inbewaringstelling (IBS)

Een inbewaringstelling is een besluit van de burgemeester waarin hij opdracht geeft een persoon die zich in zijn gemeente bevindt, gedwongen op te nemen in een psychiatrisch ziekenhuis. Voor deze gedwongen opname zijn dezelfde redenen van toepassing als bij een rechterlijke machtiging maar daarbij moet er tevens sprake zijn dat het gevaar dat die persoon veroorzaakt, zo onmiddellijk dreigend is dat een gewone rechterlijke machtiging niet kan worden afgewacht. De burgemeester heeft voor zijn beslissing een geneeskundige verklaring nodig. Deze moet bij voorkeur opgesteld zijn door een psychiater die de betreffende persoon niet in behandeling heeft. Wanneer dat niet mogelijk is kan ook een andere arts de geneeskundige verklaring afgeven. Een inbewaringstelling is dus een noodmaatregel. Dat blijkt ook uit de geldigheidsduur van de beschikking van de burgemeester.

Deze geldt slechts tot het tijdstip dat de rechter een uitspraak heeft gedaan. De rechter doet zijn uitspraak op vordering van de OvJ tot het verlenen van een machtiging tot voortzetting van de IBS. Deze machtiging is drie weken geldig. De procedure bij de OvJ en de rechter is grotendeels dezelfde als de procedure bij een rechterlijke machtiging. Als het gevaar tegen de tijd dat de machtiging tot inbewaringstelling afloopt, nog niet geweken is, moet een machtiging voorlopig verblijf worden aangevraagd.

Consequenties gedwongen opname en verblijf

De belangrijkste consequentie van jouw gedwongen opname is wel dat je tegen jouw wil in een psychiatrische kliniek bent opgenomen en moet blijven. Je kan of mag de Adolescentenkliniek niet verlaten zonder toestemming van jouw behandelend arts. Je bent dus beperkt in jouw recht te gaan en te staan waar je dat wilt. Afhankelijk van jouw situatie en gedrag zijn nog enkele andere beperkingen mogelijk. Overigens levert de gedwongen opname jou ook rechten op. Deze rechten dienen met name om jou te kunnen verweren tegen de jou opgelegde beperkingen. Dergelijke beperkingen van jouw rechten zijn alleen mogelijk als je gedwongen bent opgenomen omdat je ten gevolge van jouw psychische stoornis gevaar veroorzaakt voor jezelf of voor anderen en dat gevaar niet buiten het ziekenhuis kan worden afgewend. Dat betekent dat het ziekenhuis over behandelingsmiddelen beschikt om dat gevaar af te wenden die niet buiten het ziekenhuis beschikbaar zijn. De voor jou in aanmerking komende behandeling en de middelen die daarvoor zullen worden aangewend, overlegt jouw behandelend arts met jou. Als je zelf niet in staat bent jouw belangen terzake te behartigen overlegt jouw behandelend arts met jouw bevoegde vertegenwoordiger. De behandelend arts beschrijft de overeengekomen behandeling in het behandelingsplan. In een noodsituatie kan het voorkomen dat ter overbrugging hiervan middelen en maatregelen moeten worden aangewend die niet in het behandelingsplan zijn opgenomen. In de hiernavolgende hoofdstukken informeren wij je over jouw rechten en rechtsbeperkingen, over het behandelingsplan, over de middelen en maatregelen ter overbrugging van een noodsituatie en over de manier waarop je een klacht kunt indienen en de bijstand die je daarbij kunt krijgen.

Rechten en beperkingen

Omdat je gedwongen bent opgenomen is het mogelijk voor de behandelend arts om jou enige beperkingen in jouw rechten op te leggen. Dat kan niet zomaar. Hij kan dat alleen maar doen als er sprake is van in de BOPZ omschreven redenen of omstandigheden. Jouw gedwongen opname geeft jou ook enkele extra rechten. De volgende rechten gelden zonder meer:

- recht op informatie
- recht op een behandelingsplan,
- recht op deskundige bijstand,
- recht om een klacht in te dienen,
- recht op contact met een advocaat, de patiëntenvertrouwenspersoon, de officier van Justitie, de rechter en de inspecteur voor de gezondheidszorg.

Je hebt ook nog andere rechten deze kunnen echter onder bepaalde omstandigheden worden beperkt. Dit zijn de volgende :

- Recht op bewegingsvrijheid binnen de Adolescentenkliniek,
- recht op bescherming van jouw lichamelijke integriteit,
- recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer (privacy),
- recht op contact met de buitenwereld,
- recht op beheer van persoonlijke bezittingen. Hieronder behandelen wij een voor een deze rechten en de eventuele beperkingen daarvan.

Recht op informatie

Jouw behandelend arts informeert jou duidelijk en, op jouw verzoek schriftelijk, over jouw ziekte, over de voorgestelde behandeling en over jouw gezondheidstoestand. Meer in het bijzonder gaat het over:

- aard en doel van onderzoek en behandeling zoals psychologische tests, medicatie en psychotherapie , creatieve therapie, enzovoort
- de te verwachten gevolgen daarvan voor jouw gezondheid zoals bijvoorbeeld bijwerkingen van medicatie
- andere methoden van onderzoek of behandeling wanneer je het niet eens kunt zijn met de als eerste voorgestelde behandelingsmethode
- de staat van jouw gezondheid en de vooruitzichten daarvan zoals de beoordeling of je door jouw psychische stoornis nog steeds gevaar veroorzaakt. Natuurlijk past jouw behandelend arts de informatie aan bij hetgeen je allemaal al weet of redelijkerwijze kan weten

Recht op een behandelingsplan

Zo spoedig mogelijk na jouw opname stelt jouw behandelend arts in overleg met jou of met jouw bevoegde vertegenwoordiger een behandelingsplan op. Het doel van dit behandelingsplan is het gevaar dat je door jouw psychische stoornis veroorzaakt, weg te nemen. In dit behandelingsplan staan de concrete behandelingsmaatregelen die daarop zijn gericht en vooraf met jou of met jouw bevoegde vertegenwoordiger zijn overeengekomen.

Recht op deskundige bijstand

Het zal je niet altijd meevallen jouw rechten te handhaven. Je hoeft dat ook niet altijd zelf te doen . In een aantal gevallen wijst de rechter jou een advocaat toe. Je kunt natuurlijk ook zelf een advocaat nemen maar dat kan veel geld kosten. Je kunt ook de patiëntenvertrouwenspersoon om bijstand vragen. De patiëntenvertrouwenspersoon is niet in dienst van het ziekenhuis. Het is een onafhankelijke deskundige die op jouw verzoek kosteloos jouw belangen behartigt, voor jou kan bemiddelen en jou bijstaat bij het handhaven van jouw rechten.

Tenslotte kunnen ook jouw behandelend arts en de begeleiding jou bijstaan en wellicht mensen uit jouw eigen omgeving.

Recht om een klacht in te dienen

Elk ziekenhuis is wettelijk verplicht een klachtenregeling te hebben en klachten van patiënten te laten behandelen door een klachtencommissie het Erasmus MC heeft haar klachtenregeling beschreven in het reglement klachtenopvang Erasmus MC. Daarnaast heb je als gedwongen opgenomen patiënt het recht schriftelijke klachten in te dienen:

- tegen de beslissing van jouw behandelend arts dat je wilsonbekwaam bent,
- tegen de toepassing van het behandelingsplan tegen jouw wil, dan wel tegen het niet toepassen van het behandelingsplan zoals is overeengekomen,
- tegen toepassing van middelen en maatregelen ter overbrugging van een noodsituatie,
- tegen beperkingen in jouw bezoek, telefoonverkeer en bewegingsvrijheid die verder strekken dan de huisregels, alsmede tegen onderzoek van jouw poststukken. Behalve jij hebben ook jouw bevoegde vertegenwoordiger, ouders/verzorgers of naaste familie alsmede medepatiënten dit recht. Deze klacht kan worden gestuurd ter attentie van de BOPZ-klachtencommissie in het ziekenhuis. Wanneer de commissie niet binnen twee weken een beslissing heeft genomen of dat de beslissing niet inhoudt dat jouw klacht gegrond is, kan de klager aan de Inspecteur voor de volksgezondheid vragen of hij de klacht ter beslissing wil voorleggen aan de rechter. Als de klacht afkomstig is van een ander dan jou zelf zal de inspecteur eerst met u overleggen. Als de klacht van jezelf afkomstig is, kun je ook zelf een verzoekschrift indienen bij de rechter om over jouw klacht te beslissen.

Recht op contact met een advocaat, de patiëntenvertrouwenspersoon, de officier van Justitie, de rechter en de inspecteur voor de gezondheidszorg

Je blijft altijd het recht behouden op contact met deze personen. De medewerkers van de afdeling moeten deze personen altijd bij jou toelaten.

Recht op bewegingsvrijheid binnen de afdeling

Jouw recht op bewegingsvrijheid is door jouw gedwongen opname beperkt. Het gaat hier om beperkingen in jouw bewegingsvrijheid die verder gaan dan voor een geordende gang van zaken in het ziekenhuis noodzakelijk is, zoals vastgelegd in de huisregels. Je kan of mag de Adolescentenkliniek niet verlaten zonder toestemming van jouw behandelend arts.

Deze bespreekt met jou de beperkingen in jouw bewegingsvrijheid die voor jouw behandeling noodzakelijk zijn en legt deze vast in het behandelingsplan. De arts kan dergelijke beperkingen in jouw bewegingsvrijheid alleen opleggen als hij dat noodzakelijk acht:

- om ernstige nadelige gevolgen voor jouw gezondheidstoestand te voorkomen zoals gevaarlijk gedrag of beschadiging van jezelf
- ter voorkoming van verstoring van de orde in het ziekenhuis, zoals vernielingen, schreeuwen, agressief gedrag en dergelijke-ter voorkoming van strafbare feiten zoals bijvoorbeeld drugshandel.

Recht op bescherming van jouw lichamelijke integriteit (toestemmingsvereiste)

Als regel kun je niet gedwongen worden een behandeling te ondergaan die je niet wilt of waarvoor jou of jouw bevoegde vertegenwoordiger geen toestemming heeft gegeven. Er mag dan geen behandeling op jou worden toegepast. Ook als jouw bevoegde vertegenwoordiger wel toestemming heeft gegeven voor de behandeling maar jij verzet je daartegen, mag de behandeling niet op jou worden toegepast.

Als uitzondering kan het voorgestelde of overeengekomen behandelingsplan wel worden toegepast voor zover dat noodzakelijk is om ernstig gevaar voor jezelf, zoals uitputting uitdroging of uithongering, of ernstig gevaar voor anderen, zoals dreigende mishandeling van medepatiënten of personeel, af te wenden.

In een noodsituatie kunnen, ter overbrugging hiervan, middelen en maatregelen zonder jouw toestemming worden aangewend die niet in het behandelingsplan zijn opgenomen. Je vindt hier meer over in het hoofdstuk middelen en maatregelen.

Recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer (privacy)

In het ziekenhuis heb je natuurlijk minder privacy dan in jouw eigen huis. Je deelt de gezamenlijke ruimtes met medepatiënten en medewerkers. Soms heb je een eigen kamer waarop je je kunt terugtrekken, maar ook dat is niet altijd het geval. Daarnaast zijn er enkele huisregels die ieders privacy enigszins beperken om een geordende gang van zaken in het ziekenhuis mogelijk te maken. Niettemin heb je recht op bescherming van jouw ruimtelijke privacy voor zover dat in jouw situatie en omstandigheden redelijkerwijze mogelijk is. Hetzelfde geldt voor de geheimhouding van jouw gegevens. Als regel is jouw toestemming vereist voor het verstrekken van gegevens over jou aan anderen. Op deze regels bevat de BOPZ wel enige uitzonderingen. Zo moet het ziekenhuis de betrokken rechter, de griffier en de OvJ mededelen dat je bent opgenomen. Ook moet het ziekenhuis jouw ouders/verzorgers en bevoegde vertegenwoordiger mededelen dat je bent opgenomen en wie jouw behandelend arts is. Zij ontvangen tevens deze brochure en de algemene informatie voor patiënten en familieleden. Bij verlof en ontslag gelden soortgelijke regels. Je mag er op rekenen dat alle medewerkers van het ziekenhuis zorgvuldig met jouw gegevens omgaan en geen gegevens aan anderen verstrekken dan die waartoe zij verplicht zijn. Zij zijn tot geheimhouding verplicht.

Recht op contact met de buitenwereld

Je hebt recht op contact met de buitenwereld. Je kunt televisie kijken, naar de radio luisteren, de krant, boeken of tijdschriften lezen, post ontvangen en versturen, telefoneren en bezoek ontvangen. Hierbij moet je, zoals alle patiënten, de gewone huisregels in acht nemen. Zo worden telefoontjes 's nachts niet doorverbonden en gelden er bezoektijden. In afwijking van de beperkingen die de huisregels stellen kan de behandelend arts jou verdergaande beperkingen opleggen in jouw recht op vrij telefoonverkeer en het recht bezoek te ontvangen als hij dat noodzakelijk acht:

- om ernstige nadelige gevolgen voor jouw gezondheidstoestand te voorkomen,
- om verstoring van de orde in het ziekenhuis te voorkomen of ter voorkoming van strafbare feiten.

Overigens gelden deze beperkingen niet voor jouw raadsman, de rechter of OvJ en voor de inspecteur voor de gezondheidszorg. Ook kan de arts bepalen dat poststukken die aan jou zijn gericht of die van jou afkomstig zijn in jouw aanwezigheid worden gecontroleerd op meegezonden voorwerpen zoals drugs, of andere voorwerpen die jouw behandelend arts voor jou gevaarlijk vindt.

Recht op beheer van persoonlijke bezittingen

Als regel beheer je je eigen bezittingen zoals tassen, kleding, geld, toiletartikelen en dergelijke. Ter afwending van gevaar voor jezelf of anderen kun je aan kleding en lichaam worden onderzocht op gevaarlijke voorwerpen. In dat geval wordt jouw kleding en lichaam onderzocht op gevaarlijke voorwerpen en wordt tevens jouw naaste omgeving zoals jouw kast en bed en jouw bezittingen zoals tassen en toilettas onderzocht.

Dit onderzoek wordt meestal uitgevoerd door de begeleiding. Deze stelt jou vooraf van het onderzoek en de werkwijze op de hoogte. Onder gevaarlijke voorwerpen vallen in ieder geval drugs, alcoholhoudende drank, medicijnen, wapens en munitie en verder voorwerpen die voor jou gevaarlijk worden geacht. Dat kunnen bijvoorbeeld scherpe voorwerpen zijn zoals een schaar of scheermesjes. Gevaarlijke voorwerpen worden ingenomen en voor jou bewaard op de afdeling waar je verblijft. Wij zijn verplicht gevaarlijke voorwerpen waarvan het bezit wettelijk verboden is zoals drugs en wapens en munitie, aan de politie ter hand stellen. Wij doen dat onder geheimhouding van jouw persoonsgegevens zodat de politie niet weet van wie deze voorwerpen afkomstig zijn.

Middelen en maatregelen

Ter overbrugging van een noodsituatie kan jouw behandelend arts, en bij diens afwezigheid een andere arts, besluiten middelen en maatregelen toe te passen. Van een noodsituatie kan bijvoorbeeld sprake zijn wanneer je je agressief gedraagt naar medewerkers of mede-patiënten, wanneer je vernielingen aanricht, wanneer je jezelf beschadigt of wanneer er gevaar voor zelfdoding dreigt.

Dit gedrag moet dan wel voortkomen uit jouw psychische stoornis. De volgende middelen en maatregelen kunnen apart of in combinatie worden toegepast.

Afzondering

Afzondering betekent dat je wordt ingesloten in een speciaal daarvoor ingerichte eenpersoonskamer. Deze kamer is sober ingericht en bevat in de regel een eenpersoonsbed en een poef. Afzondering duurt meestal korter dan 24 uur. De verpleging komt geregeld kijken hoe het met je gaat.

Separatie

Separatie betekent dat je voor verzorging, verpleging en behandeling wordt ingesloten in een speciaal daarvoor bestemde, door de minister van VWS als separeerverblijf goedgekeurde afzonderlijke ruimte. In deze ruimte is alle materiaal verwijderd waarmee je je zou kunnen beschadigen. De verpleging controleert elk uur met een videocamera en persoonlijk hoe het met je gaat.

Fixatie

Fixatie betekent dat je in jouw bewegingsmogelijkheden wordt beperkt. Dit gebeurt bij voorkeur door een band om jouw middel die aan het bed wordt vastgemaakt. Wanneer dat noodzakelijk is, bijvoorbeeld om jou tegen zelfverwonding of -beschadiging te beschermen of artsen en begeleiding tegen agressie te beschermen, wordt ook de bewegingsmogelijkheid van jouw armen en benen beperkt door middel van pols en enkelbanden.

Toedienen van medicijnen

Toedienen van medicijnen betekent dat jou geneesmiddelen worden toegediend tegen jouw wil, bijvoorbeeld om de angst, agressief of ander destructief gedrag waardoor je een noodsituatie veroorzaakt, te beïnvloeden. Meestal gaat het hier om een injectie.

Toedienen van vocht en/of voeding

Toedienen van vocht en/of voeding betekent dat je tegen jouw wil door middel van een infuus of een maagsonde vocht en/of voeding krijgt toegediend. Hiertoe kan jouw behandelend arts besluiten wanneer een noodsituatie ontstaat door ernstige uitdrogingen/of ondervoeding.

Jouw behandelend arts zal middelen en maatregelen zo kort mogelijk toepassen, in ieder geval niet langer dan zeven dagen. In die tijd moet het behandelingsplan worden aangepast in overleg met jou of jouw bevoegde vertegenwoordiger. Dat kan betekenen dat jouw behandelend arts en jij overeenkomen dat je zult worden afgezonderd of gesepareerd als je daartoe de behoefte aangeeft. In dat geval is er geen sprake van aanwending van middelen en maatregelen maar van de uitvoering van het behandelingsplan. Ook al gaat het zo op het oog om dezelfde middelen en maatregelen; juridisch is er een belangrijk verschil. Wanneer je je verzet tegen de uitvoering van het behandelingsplan wordt als regel de behandeling niet toegepast behalve wanneer dat nodig is om gevaar voor jezelf of voor anderen, voortkomend uit jouw psychische stoornis, af te wenden. In dat geval spreken we van dwangbehandeling; niet van het toepassen van middelen en maatregelen.

Het toepassen van middelen en maatregelen moet de arts registreren op speciaal daarvoor bestemde formulieren. De arts meldt de toepassing van middelen en maatregelen zo spoedig mogelijk aan jouw bevoegde vertegenwoordiger en ouders/verzorgers en in ieder geval aan de Inspectie voor de gezondheidszorg. Dit geldt overigens ook voor de toepassing van dwangbehandeling. Wanneer jouw behandelend arts van mening is dat de noodsituatie is beëindigd, staakt hij de toepassing van middelen en maatregelen en overlegt met jou over de voortzetting of zo nodig de aanpassing van het behandelingsplan.

Overplaatsing

Als je naar een ander ziekenhuis wilt worden overgeplaatst kun je jouw behandelend arts daarom verzoeken. De behandelend arts zal jouw verzoek bespreken met de geneesheer-directeur in het kader van de wet BOPZ. Wanneer hij de overplaatsing in jouw belang acht, zal hij de nodige stappen ondernemen om de overplaatsing te regelen. Wanneer de geneesheer-directeur in het kader van de wet BOPZ niet aan jouw verzoek zal voldoen, dan laat hij jou deze beslissing en de redenen daarvoor schriftelijk weten. Bovendien stuurt hij de Inspectie voor de gezondheidszorg een kopie van zijn beslissing.

Verlof

Als jouw behandelend arts het verantwoord vindt dat je weer tijdelijk het ziekenhuis kan verlaten of weer in jouw eigen omgeving kan terugkeren geeft hij jou, na overleg met de geneesheer-directeur in het kader van de wet BOPZ, verlof om het ziekenhuis voor een bepaalde tijd te verlaten. Dit kan voor een korte periode zijn zoals een wandeling in de omgeving van het ziekenhuis maar ook voor een wat langere periode zoals een weekend bij jouw familie. Zo nodig overlegt jouw behandelend arts vooraf met jouw bevoegde vertegenwoordiger, ouders/verzorgers of naaste familie, de huisarts of de psychiater die jou voorafgaand aan de opname heeft behandeld. Jouw behandelend arts kan aan jouw verlof voorwaarden verbinden. Dit kunnen gedragsregels zijn zoals het niet bezoeken van bars of coffeeshops, het niet gebruiken van drugs of alcohol en het conform voorschrift gebruiken van medicatie. Een andere voorwaarde kan een toezichtstelling betreffen door personen of instanties die jou bij de gedragsvoorwaarden hulp en steun kunnen bieden. Als je met verlof gaat, krijg je een schriftelijke verklaring, ondertekend door de geneesheer-directeur in het kader van de wet BOPZ, dat je verlof hebt het ziekenhuis te verlaten. Wanneer je tijdens jouw verlof niet aan de gestelde voorwaarden voldoet of wanneer je tijdens jouw verlof wederom gevaar veroorzaakt, kan de geneesheer-directeur in het kader van de wet BOPZ jouw verlof intrekken.

Ontslag

De reden voor uw gedwongen opname was het gevaar dat je veroorzaakte en dat voortkwam uit jouw psychische stoornis. Als jouw psychische stoornis is opgeheven of als je geen gevaar meer veroorzaakt valt de reden van jouw opname weg en verleent de geneesheer -directeur in het kader van de wet BOPZ na intern overleg jou ontslag tenzij voortzetting van het verblijf in het ziekenhuis op vrijwillige basis gewenst is en je daartoe bereid bent. Hetzelfde geldt als de geldigheidsduur van jouw machtiging is verstreken en geen nieuwe is aangevraagd of de termijn voor beslissing hierover is verstreken. Jij, jouw bevoegde vertegenwoordiger, ouders/verzorgers en naaste familie kunnen ook zelf om ontslag verzoeken. Als de geneesheer-directeur in het kader van de wet BOPZ dit verzoek weigert kan degene die dit verzoek heeft gedaan bij de OvJ verzoeken een beslissing van de rechter te vorderen. Als de rechter dit verzoek om ontslag toestaat, beveelt hij de geneesheer-directeur in het kader van de wet BOPZ jou ontslag te verlenen.

Wij stellen van tevoren jouw bevoegde vertegenwoordiger, jouw ouders/verzorgers en zo nodig jouw naaste familie op de hoogte van jou uw ontslag uit het ziekenhuis.

Belangrijke adressen en telefoonnummers

Inspectie voor de Gezondheidszorg voor Zuid-Holland
Postbus 5837
2280 HV Rijswijk
Tel: (070) 3723100

Erasmus MC
Hoofd afdeling Kinder- en jeugdpsychiatrie
Prof.Dr. M.H.J. Hilligers
Tel: (010) 703 65 11

Hoofd Patiëntenzorgafdeling Kinder - en jeugdpsychiatrie
Tel.: (010) 703 65 11

Geneesheer-directeur in het kader van de wet BOPZ:
Dr. J.A. Bruijn
Tel.: (010) 703 32 34

Patiëntenvertrouwenspersoon (PVP)
De heer G. Brunsveld
Bereikbaar via verpleegpost van de afdeling waar u bent opgenomen
Mobiele telefoon: 06 - 555 73 527

Jouw advocaat:

Naam:

Adres:

Tel.:

Informatiebrochures

De volgende brochures zijn op de afdeling verkrijgbaar:

- Informatiefolder Adolescentenkliniek
- Gedwongen opname en gedwongen verblijf
- Reglement klachtenopvang Erasmus MC
- De PVP (patiëntenvertrouwenspersoon)

